

Samkommunen

TID Tisdag 26.11.2024 kl. 11:00 - 11:31

PLATS Elektroniskt möte och/eller HRT, Semaforbron 6 A, Helsingfors, mötesrum Luottamus

ÄRENDEN

§	Rubrik	Sida
§ 8	Konstituering av mötet och fastställande av röstlängd	4
§ 9	Utlåtande till samkommunsstämman med anledning av revisionsnämndens utvärderingsberättelse 2023	6
§ 10	Delårsrapport 3/2024	9
§ 11	Ändring av budgeten för 2024	11
§ 12	Godkännande av verksamhets- och ekonomiplanen för 2025-2027	12
§ 13	Beviljande av avsked för ersättare i styrelsen och val av ny ersättare	21

Beslutsfattare	Namn	Uppgift	Tilläggsuppgifter
	Malmström Atte	Representant vid samkommunsstämman, Helsingfors, ordförande	
	Grannas Mikael	Representant vid samkommunsstämman, Sibbo	
	Isotalo Olli	Representant vid samkommunsstämman, Esbo	
	Laakso Jukka-Matti	Representant vid samkommunsstämman, Tusby	
	Lehto Otto	Representant vid samkommunsstämman, Vanda	
	Linnala Marko	Representant vid samkommunsstämman, Sjundeå	Anlände till mötet kl. 11:07 under behandlingen av § 9 före beslutsfattandet
	Masar Christoffer	Representant vid samkommunsstämman, Grankulla	
	Myllyniemi Markus	Representant vid samkommunsstämman, Kyrkslätt	
	Vähätörmä Erkki	Representant vid samkommunsstämman, Kervo	
Övriga deltagare	Namn	Uppgift	Tilläggsuppgifter
	Suomalainen Nina	Styrelseordförande	
	Aura Anssi	Styrelsemedlem	
	Brax Saara	Styrelsemedlem	
	Halava Heli	Styrelsemedlem	
	Kauppila Elina	Styrelsemedlem	
	Kauppinen Sirpa	Styrelsemedlem	
	Månsson Björn	Styrelsemedlem	
	Passi Kauko	Ersättare i styrelsen	
	Rajala Maria	Styrelsemedlem	
	Rydman Sampsa	Styrelsemedlem	
	Sauri Pekka	Styrelsemedlem	
	Silfver Vesa	Ställföreträdande verkställande direktör	
	Saarinen Jussi M	Direktör för resultatområdet Förvaltning, protokollförare	
	Lehtinen Anni	Förvaltningschef	

UNDERSKRIFTER

Atte Malmström
ordförande

Jussi Saarinen
protokollförare

JUSTERING AV PROTOKOLL

27.11.2024

Otto Lehto
protokolljusterare

PROTOKOLLET FRAMLAGT TILL PÅSEENDE

Protokollet är framlagt till påseende i ett allmänt datanät (www.hsl.fi) i enlighet med 140§ i kommunallagen 28.11.2024.

Samkommunen § 8 26.11.2024

Samkommunen

Konstituering av mötet och fastställande av röstlängd

Samkommunen 26.11.2024 § 8

Enligt 11 § 2 mom. i grundavtalet har varje kommun en representant på samkommunsstämman som använder medlemskommunens rösträtt.

Enligt 13 § i grundavtalet är samkommunsstämman beslutför då mer än hälften av stämmans röstberättigade medlemskommuner och hälften av rösterna är representerade och då informationen om samkommunsstämman har sänts till medlemskommunerna inom ovan i 1 momentet bestämda tid, dock minst en vecka före samkommunsstämman.

Enligt 49 § i förvaltningsstadgan öppnas samkommunsstämman av representant av den kommun som har det största invånarantalet. Innan beslutanderätt konstateras ska kommunens representant visa sin fullmakt eller protokollsutdrag från det beslut med vilket han eller hon har förordnats representera kommunen, om det inte är fråga om en ställningsfullmakt. Fullmakten eller utdraget ur protokollet ska bifogas till samkommunsstämmans protokoll.

Efter att beslutsförhet har konstaterats utarbetas och fastställs en röstlängd om röstning om beslut vid samkommunsstämman behövs. I röstlängden anges rösträtt som bestäms enligt invånarantal, röstantal samt namnet på samkommunsrepresentanten.

Enligt 47 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet av en protokolljusterare.

Förslag

Samkommunsstämman beslutar

- a) konstatera kommunernas befullmäktigade representanter på samkommunsstämman och övriga mötesdeltagare och att mötet är lagligt och beslutsfört;
- b) utarbeta och fastställa samkommunsstämmans röstlängd;
- c) välja ordförande för samkommunsstämman, som framkallar protokollföraren för detta möte, samt
- d) välja en protokolljusterare.

Samkommunen

§ 8

26.11.2024

Behandling

Esbos samkommunsrepresentant Isotalo föreslog Helsingfors representant Atte Malmström till ordförande. Vandas representant Lehto understödde förslaget. Malmström föreslog Lehto till protokolljusterare.

Beslut

Beslut Samkommunsstämman beslöt

- a) konstatera kommunernas befullmäktigade representanter på samkommunsstämman och övriga mötesdeltagare och att mötet är lagligt och beslutsfört;
- b) utarbeta och fastställa samkommunsstämmans röstlängd;
- c) välja Atte Malmström som ordförande för samkommunsstämman, som framkallade Jussi M. Saarinen som protokollföraren för detta möte, samt
- d) välja Otto Lehto som protokolljusterare.

Bilaga

Röstlängd

Samkommunen

§ 9

26.11.2024

Utlåtande till samkommunsstämman med anledning av revisionsnämndens utvärderingsberättelse 2023

Samkommunen 26.11.2024 § 9

332/00.03.01.00/2022 [Arviointisuunnitelma/Arviointikertomus 2023]

Styrelsen 03.09.2024 § 51

Föredragande   Ställf. verkställande direktör Vesa Silfver
Beredare   direktör Jussi Saarinen, tfn 040 820 8194 och
                                 enhetschef Maarit Hauskamaa, tfn 040 721 7546

Enligt 121 § i kommunallagen är revisionsnämndens uppgift bl.a. att bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts. Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som revisionsberättelsen föranleder. HRT:s styrelse ger utlåtande om revisionsberättelsen till samkommunsstämman.

Enligt 24 § i HRT:s förvaltningsstadga svarar revisionsnämnden och revisorn för samkommunens externa kontroll. Enligt 31 § i förvaltningsstadgan ska revisionsnämnden i revisionsberättelsen ge förslag på åtgärder för styrelsen och samkommunsstämman utifrån nämndens beredning och revisionsberättelsen.

HRT:s samkommunsstämma har 21.5.2024 § 2 antecknat revisionsberättelsen 2023 för kännedom. I revisionsberättelsen 2023 framförde revisionsnämnden rekommendationer, utvecklingsförslag och observationer gällande HRT:s verksamhet. Revisionsnämnden har utvärderat år 2023 förändringar i resandet, infraersättningarna, hur HRT:s strategi och styrkort har uppnåtts 2023, personalberättelser, utfall av budgeten 2023 samt tolkning och uppföljning av de viktigaste nyckeltalen för ekonomi samt slutsatserna i kundnöjdhetsundersökningarna, snabbspårvagnen och bokslut för 2023.

Revisionsnämndens rekommendationer och utvecklingsförslag har beaktats i mån av möjlighet i 2024 års verksamhet och i utarbetandet av den slutgiltiga verksamhets- och ekonomiplanen för 2025 – 2027.

Styrelsen presenterar för höstens samkommunsstämma utlåtande enligt bilaga om de åtgärder som har genomförts 2024 och som har vidtagits utifrån revisionsnämndens rekommendationer i revisionsberättelsen.

Förslag

Styrelsen beslutar
a) ge samkommunsstämman utlåtande enligt bilaga utifrån revisionsnämndens revisionsberättelse 2023; samt
b) föreslå för samkommunsstämman att anteckna styrelsens utlåtande i bilagan för kännedom.

Beslut

Styrelsen beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Samkommunen § 9 26.11.2024

- Behandling** Sjundeås representant Marko Linnala anlände till mötet under behandlingen av ärendet kl. 11:07.
- Beslut** Styrelsen beslöt godkänna förslaget enhälligt.
- Bilagor** Utlåtande från HRT:s styrelse om revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2023
Revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2023

Samkommunsstämman 26.11.2024 § 9

- Förslag
kännedom** Samkommunsstämman beslutar anteckna styrelsens utlåtande i bilaga för
- Beslut** Samkommunsstämman beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Samkommunen

§ 9

26.11.2024

Samkommunen

§ 10

26.11.2024

Delårsrapport 3/2024

Samkommunen 26.11.2024 § 10

Styrelsen 29.10.2024 § 79

Föredragande Ställf. verkställande direktör Vesa Silfver
Beredare Direktör Jussi Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
enhetschef Maarit Hauskamaa, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Delårsrapporten 3/2024 grunder sig huvudsakligen på utfallet för nio månader vad gäller ekonomisiffror. Delårsrapporten innehåller en helårsprognos. Strejkerna i början av året och arbeten som påverkat trafiken har gjort prognosen ännu mer osäker.

Resultatprognos för delårsrapporten baserar sig på ett scenario där antalet påstigningar är -3,5 % lägre jämfört med målnivån för 2024. Målet för passagerarantalet för innevarande år är 375 milj. påstigningar medan enligt prognosen blir antalet påstigningar 362 milj. Jämfört med föregående delårsrapporten har prognosen minskat med 4 milj. påstigningar. Arbeten på Mannerheimvägen har påverkat framförallt spårvagnstrafiken och passagerarantalet i metrotrafiken har inte återhämtat sig som förväntat.

Verksamhetsintäkterna väntas uppgå till 867,9 milj. euro vilket är 11,1 miljoner euro (-1,3%) mindre än budgeterat.

Målet för biljettintäkterna i budgeten sattes på 385,0 milj. euro. Enligt prognosen kommer vi inte att uppnå målet. Biljettintäkterna uppgår enligt prognosen till 370,0 milj. euro, vilket är 15,0 milj. euro (-3,9 %) mindre än budgeterat. Biljettpriserna för zonerna AB (-5,0 %), BC (-5,3 %) och CD (-5,2 %) sänktes från 1.1.2024. Den genomsnittliga förändringen i biljettpriserna var i sin helhet -4,0 %.

Övriga intäkter beräknas uppgå till 5,7 milj. euro mer än budgeterat. Intäkterna från kontrollavgifterna beräknas vara 1,9 milj. euro mer än budgeterat, när kontrollavgiften höjdes till 100 euro (också kreditförlustreserveringar som bokförs som utgifter väntas vara 1,0 milj. euro mer), övriga försäljningsintäkter och serviceavgifter väntas vara 3,8 milj. euro mer än budgeterat. Kortavgifterna beräknas vara 0,8 milj. euro mer än budgeterat. I intäkterna bokförs också 2,8 milj. euro som oanvända värde från den föregående kortgenerationens s.k. gröna kort. Övriga intäkter i form av olika serviceavgifter beräknas vara 0,2 milj. euro mer än budgeterat.

Stöd och bidrag väntas uppgå till 5,0 milj. euro vilket är 1,8 milj. euro mindre än budgeterat. Stöd för stora städer som HRT får väntas uppgå till 4,7 milj. euro och övriga bidrag till 0,3 milj. euro.

Verksamhetsutgifterna väntas uppgå till 897,0 milj. euro och de underskrider budgeten med 11,8 milj. euro (-1,3 %).

Kollektivtrafikens operativa kostnader underskrider budgeten enligt prognosen med 12,7 milj. euro (-2,1 %). Den största enstaka faktorn är de operativa kostnaderna i busstrafiken: på grund av antalet okörda turer och sanktioner

Samkommunen

§ 10

26.11.2024

underskrider de operativa kostnaderna i busstrafiken med 7,3 milj. euro (-2,1 %). Också spårvagnstrafikens kostnader beräknas underskrida budgeten med 3,6 milj. euro (-5,3 %) på grund av energipriset som är lägre än budgeterat och av att kostnaderna för Brunakärr depå delvis flyttas till nästa år. I de övriga trafikslagen är det små skillnader.

Ersättningar för kollektivtrafikinфраstrukturen är i enlighet med budgeten dvs. sammanlagt 220,6 milj. euro. Ersättningarna för infrastrukturen har ökat med 23,1 milj. euro från 2023. Detta beror på trafikstarten på snabbspårvagn 15 och ersättningar som betalas om det för medlemskommunerna.

Investeringsutgifterna väntas uppgå till 24,5 milj. euro och överskrida budgeten med 1,0 milj. euro. Detta beror huvudsakligen på routeranskaffningar inom biljettkontoprojektet. Investeringsutgifterna sammanlagt är en bindande kostnadsuppskattning om vilken samkommunsstämman har fattat beslutet. Överskridningen behandlas som en separat ändring av budgeten.

Avskrivningar på investeringarna väntas underskrida budgeten och de är ca 13,1 milj. euro. Underskridningen beror på tidtabellsändring i biljettkontoprojektet och på att avskrivningarna i projektet startar senare än vad som anges i budgeten.

På grund av ovannämnda orsakerna väntas räkenskapsperiodens resultat visa underskott på 40,4 milj. euro när man i budgeten var förberedd för underskott på 31,1 milj. euro. Underskottet kan täckas med överskotten från föregående åren.

Delårsrapporter utarbetas kvartalsvis. Den följande delårsrapporten är bokslutsprognos som utarbetas i januari 2025.

Förslag Styrelsen beslutar anteckna delårsrapporten 3/2024 för kännedom.

Beslut Styrelsen beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Bilagor Delårsrapport 3/2024

Samkommunsstämman 26.11.2024

Förslag Samkommunsstämman beslutar anteckna delårsrapporten 3/2024 för kännedom.

Beslut Samkommunsstämman beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Samkommunen § 11 26.11.2024

Ändring av budgeten för 2024

Samkommunen 26.11.2024 § 11

108/02.02.00.00/2023 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026]

Styrelsen 29.10.2024 § 74

Föredragande Ställf. verkställande direktör Vesa Silfver
Beredare Direktör Jussi Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
enhetschef Maarit Hauskamaa, etunimi.sukunimi@hsl.fi

När samkommunsstämman godkände HRT:s budget för 2024 beslöt den att bindande poster i budgeten är verksamhetsutgifterna och investeringsutgifterna och bindande inkomststat de sammanlagda kommunandelarna. Om ändring av budgeten beslutar samkommunsstämman.

Av de bindande poster kommer investeringsutgifterna att överskrida budgeten med sammanlagt 1,0 milj. euro. Biljettkontoprojektet sysselsätter utvecklingsteam längre än vad som uppskattats i budgeten och de nya fordonsrouter orsakar kostnader som inte fanns som reserveringar i budgeten.

Samkommunsstämman har godkänt totalt 23,5 milj. euro som bindande investeringsutgifter för detta år och det föreslås att summan höjs till 24,5 milj. euro.

Förslag Styrelsen beslutar föreslå till samkommunsstämman att samkommunsstämman beslutar höja bindande investeringskostnader för 2024 till 24 460 000 euro i stället för de tidigare 23 479 000 euro.

Beslut Styrelsen beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Samkommunsstämman 26.11.2024

Förslag Samkommunsstämman beslutar höja bindande investeringskostnader för 2024 till 24 460 000 euro i stället för de tidigare 23 479 000 euro.

Beslut Samkommunsstämman beslöt godkänna förslaget enhälligt

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

Godkännande av verksamhets- och ekonomiplanen för 2025-2027

Samkommunen 26.11.2024 § 12

137/02.02.00.00/2024 Verksamhets- och ekonomiplanen för åren 2025-2027

Styrelsen 29.10.2024 § 76

Föredragande
BeredareStällf. verkställande direktör Vesa Silfver
Direktör Jussi Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
enhetschef Maarit Hauskamaa, maarit.hauskamaa@hsl.fi

HRT:s verksamhets- och ekonomiplan har utarbetats för tre år, av vilket det första är budgetåret. Enligt 11 § i grundavtalet fattas beslut om samkommunens budget- och budgetplanen senast vid samkommunsstämman som ska ordnas före utgången av november. Enligt 23 § i grundavtalet ska av medlemskommunerna begäras utlåtanden om budgetförslaget och dessa utlåtanden ska bifogas i budgetförslaget.

Budgeten och ekonomiplanen grundar sig på:

- HRT:s strategi,
- gällande TTS 2024-2026,
- bokslutsuppgifterna för 2023 och tillbudsstående utfallsdata från 2024, samt
- den godkända trafikeringsplanen för 2024–2025 och långsiktigare planer.

Samkommunsstämman har godkänt HRT:s strategi 2022-2025 - Från kundrelationer till hållbar tillväxt - i januari 2022, och den nuvarande strategiperioden gäller till slutet av 2025. Perioden för Verksamhets- och ekonomiplanen för 2025-2027 infaller vid bytet av strategiperioderna. Planeringsprocessen för den nya strategin har börjat redan 2024 och den blir klar under 2025.

I mål som satts upp för TTS-perioden 2025-2027 betonas sanering av ekonomin, minskning av utsläpp och att kunderna kommer tillbaka till kollektivtrafiken: De centrala linjeringarna i vår verksamhet under de kommande åren är att bevara den goda servicenivån och att öka användning av kollektivtrafik vilket i sin tur förbättrar HRT:s ekonomi i form av ökade biljettintäkter. Vi letar efter tillväxt genom att erbjuda tjänster som är riktade och planerade ur utmärkt kundförståelse, inte genom att skära i trafikutbudet.

Ekonomiplan

a) Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkterna år 2025 är sammanlagt 941,4 milj. euro Det är en ökning på 73,5 milj. euro (8,5 %) jämfört med 2024. Av verksamhetsintäkterna 2025 utgörs 43,3 % av biljettintäkter och 53,8 % av kommunandelar. Verksamhetsintäkterna beräknas uppgå till 972,0 milj. euro år 2026 och till 1 010,1 milj. euro år 2027.

Biljettintäkter

Verksamhets- och ekonomiplanen grundar sig på målet att passagerarantalet ökar till 384 milj. påstigningar år 2025. Biljettintäkterna väntas uppgå till sammanlagt 408,0

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

milj. euro 2025. Biljettintäktmålet 2025 är 38,0 milj. euro (10,3%) större än prognosen för 2024. År 2026 väntas biljettintäkterna uppgå till 416,2 milj. euro och år 2027 till 424,5 milj. euro.

Kommunandelar

De utgifter som inte kan täckas med biljettintäkter eller med andra inkomster, betalar medlemskommunerna till HRT i form av kommunandelar. Kommunandelarna fördelas på medlemskommunerna enligt de principer som överenskommit i grundavtalet.

Kommunandelarna i 2025 års budget uppgår totalt till 506,4 milj. euro och den genomsnittliga subventionen är 56,9 %. Kommunandelarna 2026 och 2027 är 534,6 milj. euro och 564,4 milj. euro.

Övriga utgifter

Övriga inkomster än biljettintäkter och kommunandelar beräknas uppgå till 27,0 milj. euro 2025.

Statsunderstödet till kollektivtrafiken i de stora städerna har beräknats uppgå till 4,7 milj. euro årligen under 2025-2027.

Intäkterna från kontrollavgifter beräknas uppgå till 6,4 milj. euro, av vilket ca 2,5 milj. euro redovisas som kreditförluster och kreditförlustreserveringar 2025.

Reklaminkomsterna beräknas uppgå till 3,4 milj. euro 2025. Hyresinkomster från hyror för pausrum och lokaler som uthyrs samt för resekortutrustningen beräknas uppgå till 2,7 milj. euro. För inkomstföring av resekortets värde när biljettkontoprojektet blir klar har reserverats 5,9 milj. euro. Övriga inkomster 3,9 milj. euro 2025 fås från olika serviceavgifter (bl.a. Digitransit, serviceavgifter som serviceställen tar ut) och vidare debiterade ersättningar.

b) Verksamhetsutgifter

Verksamhetsutgifterna år 2025 uppgår till sammanlagt 964,5 milj. euro. Verksamhetsutgifterna ökar med 67,5 milj. euro (7,5 %) jämfört med prognosen för 2024. Verksamhetsintäkterna beräknas uppgå till 972,2 milj. euro år 2026 och till 993,8 milj. euro år 2027.

Utgifterna för köp av tjänster uppgår 2025 till sammanlagt 920,3 milj. euro, vilket utgör 95,4 % av HRT:s verksamhetsutgifter. Utgifterna för köp av tjänster beräknas uppgå till 927,5 milj. euro år 2026 och till 948,3 milj. euro år 2027.

Operativa kostnaderna för kollektivtrafiken

De operativa kostnaderna för kollektivtrafiken uppgår 2025 till totalt 633,5 miljoner euro, vilket motsvarar 65,7 procent av verksamhetsutgifterna. De operativa kostnaderna beräknas uppgå till 642,1 milj. euro år 2026 och till 659,1 milj. euro år 2027.

Kostnaderna för busstrafiken beräknas uppgå till 352,4 milj. euro 2025. Kostnaderna beräknas uppgå till 360,5 milj. euro år 2025 och till 365,7 milj. euro år 2027. Kostnadsnivån har stigit starkt mellan 2021 och 2022. Den genomsnittliga ökningen var ca 7 %. Under 2024 har kostnadsnivån jämnat ut och enligt den senaste

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

prognosen skulle kostnadsindexet i busstrafiken vara nästan den samma som 2023. Kostnaderna under TTS-åren väntas hålla sig på en måttlig nivå. I busstrafikens kostnader ingår en reservering för miljöbonus på 2,7 milj. euro 2024.

Kostnaderna för metrotrafiken beräknas uppgå till 65,2 milj. euro 2025. Kostnadsnivån beräknas stiga 2025 jämfört med den nuvarande nivån. I metrotrafiken förbereder man sig för att utveckla servicenivån på basis av efterfrågan och insamlad kundförståelse. Avskrivningar om vagnar och depån i Mossberget väntas också stiga. År 2026 väntas kostnaderna uppgå till 65,9 milj. euro 2026 och till 65,1 milj. euro år 2027.

Kostnaderna för spårvagnstrafiken beräknas uppgå till 85,3 milj. euro 2025. Kostnadsnivån beräknas stiga 2025 jämfört med den nuvarande nivån. År 2025 kommer att vara det första hela året under vilket hyror för Brunakärr depå ersätts. Man förbereder sig också att ersätta kapitalersättningar för vagnar på Kronobroarna 2025. I spårvagnstrafiken förbereder man sig för ökning av utbudet vars syfte är att öka antalet passagerare. Kostnaderna beräknas uppgå till 88,0 milj. euro år 2026 och till 94,1 milj. euro år 2027.

För kostnaderna för snabbspårvägen reserveras 23,0 milj. euro 2025. År 2025 förbereder man sig på att utveckla servicenivån i snabbspårvagnstrafiken. Under 2024 utrustas kollektivtrafiken med teknik som registrerar hur många passagerare som finns ombord och i och med detta får man bättre data om efterfrågan och utbudet. På basis av den noggrannare data förbereder vi oss att göra också andra ändringar som påverkar servicenivån under kommande åren. Kostnaderna väntas uppgå till 24,1 milj. euro 2026 och till 27,4 milj. euro år 2027.

Kostnaderna för färjetrafiken beräknas uppgå till 5,9 milj. euro 2025, till 5,6 milj. euro 2026 och till 5,7 milj. euro 2027. Färjetrafiken påverkas framförallt av dockning av Sveaborgsfärjan och av ersättningstrafiken vars kostnadseffekt är ca 0,5 milj. euro.

Kostnaderna för tågtrafiken uppskattas till sammanlagt 101,7 milj. euro 2025. I kostnaderna ingår hyror för Sm5-vagnar och ersättningar för biljettsamarbete. Kostnaderna för tågtrafiken beräknas uppgå till 98,0 milj. euro år 2026 och till 101,0 milj. euro år 2027. Hyror som betalas för tågmaterieföretaget samt ersättningar som betalas för tågtrafiken beräknas minska något 2026 och 2027 jämfört med 2025 års nivå enligt prognoser för passagerarantalbonus.

Infrastrukturersättningar i kollektivtrafiken

Infrastrukturavtalen mellan HRT och medlemskommunerna fastställer faktureringsprinciperna för kollektivtrafikens infrastrukturersättningar. Enligt avtalet fastställs det belopp för kollektivtrafikens infrastrukturersättningar som utbetalas till varje enskild stad i samband med godkännandet av HRT:s budget.

Infrakostnader som utbetalas beräknas vara sammanlagt 236,2 milj. euro 2025. I infrastrukturkostnaderna ingår fakturering från kommunerna enligt följande: Helsingfors 112,8 milj. euro, Esbo 108,3 milj. euro, Vanda 12,5 milj. euro och Kyrkslätt 0,3 milj. euro. HRT köper också laddningsinfrastrukturen för elbussar som köpt tjänst totalt med 2,3 milj. euro 2025. Infrakostnaderna beräknas uppgå till 236,5 milj. euro 2026 och till 241,8 milj. euro 2027.

Utgifterna för köp av övriga tjänster

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

År 2025 används 50,6 milj. euro för inköp av andra tjänster än operativa tjänster och infrastruktur tjänster. Utgifterna för köp av andra tjänster beräknas uppgå till 48,9 milj. euro år 2026 och till 47,3 milj. euro år 2027.

I kostnaderna för ICT-användningstjänsterna (27,3 milj. euro 2025) ingår avtalsavgifterna om användning av enheter och program av biljett- och informationssystemen, kapacitetstjänster och övriga årliga användningskostnader. För underhåll av enheter används 2,3 milj. euro. Kostnaderna för ICT-användningstjänster väntas minska i slutet av TTS-perioden när biljettsystemet (biljettkontoprojektet) blir klart och det gamla systemet läggs ner.

Tjänster som köps utanför HRT används för att komplettera det egna kunnandet när det är strategiskt och ekonomiskt fördelaktigt. Köp av sakkunnigtjänsterna beräknas uppgå till 10,7 milj. euro 2025.

För marknadsförings- och annonstjänster samt för separata tryckningsarbeten används 3,8 milj. euro. Reserveringen innehåller planeringstjänster för kundkommunikation och marknadsföring av nya tjänster.

För köp av andra tjänster används sammanlagt 6,5 milj. euro 2025. Detta innehåller bl.a. ordningsvaktjänster, byggande och underhåll av lokaler, enheter, maskiner och fordon, tjänster för att sköta den statiska informationen, tjänster angående kontorslokaler samt personal såsom personalhälsovård samt utbildnings- och resetjänster.

Övriga utgifter

För material, tillbehör och varor reserveras 0,8 milj. euro årligen. I detta ingår kontors- och ICT-material, köp av rese- och engångskort, kvittorullar, möbler osv.

Hyreskostnaderna år 2025 uppgår till sammanlagt 6,1 milj. euro. I hyreskostnaderna ingår förutom hyres- och vederlagskostnader om HRT:s lokaler också hyror som betalas för chaufförernas sociala lokaler för 1,4 milj. euro, hyran för depån i Gjukan 1,6 milj. euro och hyran för Böle station 0,8 milj. euro.

Övriga utgifter år 2025 är sammanlagt 4,5 milj. euro. I de övriga kostnaderna ingår kreditförluster från kontrollavgifter och reserveringar för kreditförluster som beräknas bokföras för ca 2,5 milj. euro 2025-2027. I de övriga kostnaderna ingår också provisioner från betalmedel i HRT:s egna försäljningskanaler som väntas vara 1,5 milj. euro årligen under TTS-perioden.

Personalutgifterna är 32,8 milj. euro 2025 vilket motsvarar 3,4% av verksamhetsutgifterna.

Lönernas och ersättningarnas andel av personalutgifterna uppgår till totalt 27,3 milj. euro. För pensionskostnader och övriga bilönekostnader har reserverats sammanlagt 5,5 milj. euro.

Verksamhetsbidraget uppskattas visa ett underskott på -23,0 milj. euro 2025.

Finansiella inkomster och utgifter

Vid behov finansierar HRT sina investeringar genom lån från finansinstitut. Verksamhets- och ekonomiplanen 2025-2027 innehåller budgetlånens kostnader i form av återbetalningsrater i finansieringskalkylen och i form av ränta i

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

resultaträkningen för budgetlån på 50,0 milj. euro som lyftes 2020. Detta lån finns kvar 28,9 milj. euro i slutet av 2024. Varje år amorteras lånet med 5,3 milj. euro.

I TTS-planen ingår inte reservering för att ta ett nytt budgetlån. Ett nytt lån behövs inte under 2025 men behov av ta lån och/eller av att höja grundkapitalandelarna kan bli sannolikt under planperioden. Behov av att lyfta ett nytt lån och/eller att höja grundkapitalandelar utvärderas årligen i och med beredningen av TTS.

Vid investering av extra kassareserver följs investeringspolitik som HRT:s styrelse har godkänt. Investeringar görs för att säkerställa kassareserverna ifall det finns kvar extra kassamedel under TTS-perioden.

Finansieringens nettoavkastning väntas uppgå till sammanlagt 1,7 milj. euro 2025, till 1,3 milj. euro 2026 och till 1,3 milj. euro 2027.

HRT:s samkommunsstämma beslutar årligen om storlek och betalning av den ränta som betalas till medlemskommunerna om grundkapitalet. Samkommunsstämman har också varje år beslutat att betala ränta till medlemskommunerna på det kommunvisa överskottet eller fakturera ränta för det kommunvisa underskottet.

Årsbidraget efter de finansiella posterna visar ett underskott på -21,4 milj. euro och det räcker inte för att täcka avskrivningarna enligt plan.

Avskrivningarna enligt plan uppgår sammanlagt till 17,0 milj. euro 2025, till 20,1 milj. euro 2026 och till 20,1 milj. euro 2027.

Underskottet för räkenskapsperioden 2025 beräknas vara -38,4 milj. euro och det ska täckas med överskott från tidigare år.

Investeringar

HRT:s investeringsutgifter uppgår till sammanlagt 27,0 milj. euro 2025, till 24,5 milj. euro 2026 och till 21,0 milj. euro 2027. I investeringarna betonas framförallt fyra helheter: fortsatta utveckling av biljettförsäljnings- och prissättningssystem (kundgränssnitt och bakgrundssystem), helhetsförnyelse av passagerarinformationssystem och att förbättra kundhantering och ledning genom information .

Förslag

Styrelsen beslutar föreslå till samkommunsstämman att samkommunsstämman beslutar

a) godkänna budgeten för 2025 samt ekonomi- och verksamhetsplanen för 2026-2027 enligt bilaga;

b) godkänna de bindande anslagen och inkomststat för 2025 enligt följande: verksamhetsutgifter 965 000 000 euro, investeringsutgifter 27 000 000 euro och kommunandelar 506 439 000 euro; samt

c) att HRT inte betalar ränta till medlemskommunerna på det kommunvisa överskottet eller fakturerar ränta för det kommunvisa underskottet 2025. Ifall samkommunsstämman beslutar betala och fakturera ränta, fattas beslutet om beräkningsgrunden för räntan skilt.

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

Behandling

Styrelsemedlem Elina Kauppila gjorde ett tilläggsförslag till verksamhets- och ekonomiplanen: "Styrelsen förutsätter att HRT:s tjänstemannakår fortsätter förhandlingar med kommunerna i HRT-området om infraersättningssystemet och skapar i samarbete med kommunerna en alternativ avtalsmodell som fungerar som bas för diskussionerna och som ger HRT:s ekonomi stabilare grund för framtiden. Ägarkommunerna kan besluta om ändring av infraersättningssystemet men modellen önskas i TTS-förhandlingarna 2025." Björn Månsson stödde förslaget.

Styrelsemedlem Mia Laiho gjorde ett tilläggsförslag i verksamhets- och ekonomiplanen i bilaga 3 på sidorna 47-48: "I planeringen av kostnadseffektiva åtgärder i linjenäten tas i beaktande skillnaderna i kostnadseffektiviteten i olika områden så att beaktas de nödvändiga skolförbindelser samt förbindelserna till hälsovård och *arbetsplatser*" (tilläggnig med kursiv). Matias Pajula stödde förslaget.

Styrelsemedlem Sirpa Kauppinen gjorde ett tilläggsförslag till verksamhets- och ekonomiplanen i punkten årsresultat/kommunandel: "Den verkliga subventionsgraden är 42,8 %, eftersom infraersättningsmodellen minskar den varje år. Den knappare finansieringen får inte minska kollektivtrafiken, utan finansieringen ska vara tillräcklig." Pekka Sauri stödde förslaget.

Styrelsemedlem Saara Brax gjorde tilläggsförslag i verksamhets- och ekonomiplanen i punkten Planerade prissättningsmodeller: Ny zon E:
"- Verkställande av zon E förbereds i tätt samarbete med de nuvarande HRT-medlemskommunerna som påverkas av den nya zonen, så att man förbereder sig för dess inverkan på invånare och kommuner.
- Kommunerna erbjuds möjlighet att påverka den närmare placeringen av zongränserna.
- Medlemskommun som ligger i den nuvarande zonen D som på basis av distansen kunde ligga i zon E, kan på en egen initiativ starta en utredning tillsammans med HRT att ändra zongränsen vad gäller zonerna D och E." Sirpa Kauppinen stödde förslaget.

Föredragande ändrade förslaget i enlighet med Saara Brax och Mia Laihos förslag. Om förslag som lämnades av Sirpa Kauppinen och Elina Kauppila röstades.

Först röstade man om den understödda förslaget som Kauppinen lämnat. De som understödde föredragandes förslag röstade JA och de som understödde Kauppinens förslag röstade NEJ. I röstningen angavs 7 JA-röster (Aura, Brax, Hämmäläinen, Laiho, Liukkonen, Pajula och Rydman) och 6 NEJ-röster (Halava, Kauppila, Kauppinen, Rajala, Sauri och Ylitalo) samt 1 tom röst (Månsson). Ordförande konstaterade att föredragandes förslag blev styrelsens beslut.

Sedan röstade man om den understödda förslaget som Kauppila föreslog. De som understödde föredragandes förslag röstade JA och de som understödde Kauppilas förslag röstade NEJ. I röstningen angavs 0 JA-röst, 9 NEJ-röster (Brax, Halava, Kauppila, Kauppinen, Månsson, Rajala, Rydman, Sauri och Ylitalo) och 5 tomma röster (Aura, Hämmäläinen, Laiho, Liukkonen och Pajula). Ordförande konstaterade att Kauppilas förslag blev styrelsens beslut.

Beslut

Styrelsen beslöt godkänna föredragandes förslag med ändringar som beskrivs i behandlingsdelen.

Samkommunen § 12 26.11.2024

Bilagor Verksamhets- och ekonomiplanen för 2025-2027

Samkommunsstämman 26.11.2024

Förslag Samkommunsstämman beslutar

a) godkänna budgeten för 2025 samt ekonomi- och verksamhetsplanen för 2025-2027 enligt bilaga;

b) godkänna de bindande anslagen och inkomststat för 2025 enligt följande: verksamhetsutgifter 965 000 000 euro, investeringsutgifter 27 000 000 euro och kommunandelar 506 439 000 euro; samt

c) att HRT inte betalar ränta till medlemskommunerna på det kommunvisa överskottet eller fakturerar ränta för det kommunvisa underskottet 2025. Ifall samkommunsstämman beslutar betala och fakturera ränta, fattas beslutet om beräkningsgrunden för räntan skilt. '

Behandling

Kyrksläotts representant Markus Myllyniemi lämnade följande yttrande som beslöts att protokollföra: "Kyrksläotts kommuns kommunandel stiger 2025 till en ohållbar nivå, till ca 8,9 miljoner euro. År 2018-2019 var kommunandelen ca 5-6 miljoner euro. Då låg passagerarantalet på nuvarande nivå eller något lägre. Det har inte skett avsevärda förändringar i kollektivtrafikens servicenivå än att de direkta busslinjerna till Helsingfors har ersatts med anslutningsbussar som kör till Mattby. De flesta har ett byte och restiden har blivit längre för dem som reser öster om Mattby. Det innebär att kommunen betalar ca 3-4 miljoner euro mer om en nästan motsvarande servicenivå där restiden har blivit längre på Västerledens korridor östen om Mattby. Förändringen i den allmänna kostnadsnivån eller utveckling av passagerarantalet förklarar inte den stora ökningen av kostnaderna som skett. Kyrkslätt kommun föreslår att HRT-kommunerna inleder förhandlingarna om utveckling av finansieringssystemet och att infrastruktursystemet ändras.

Esbos representant lämnade följande yttrande som beslöts att protokollföra: "[Esbo] betonar att en långsiktig utveckling av linjenätet i Norra Esbo och beaktande av de kommande servicebehov är särskilt grundat nu när den nya delgeneralplanen för Norra och mellersta Esbo har vunnit laga kraft och områdets detaljplanering framskrider."

Isotalo föreslog också avvikande från styrelsens förslag att beslutsförslag c) ändras så att HRT betalar till medlemskommunerna ränta 1,5 % på grundkapitalet i enlighet med huvudstadsregionens ägarlinjering under budgetåret. Helsingfors representant Atte Malmström och Vandas representant stödde förslaget.

Helsingfors representant Atte Malmström föreslog att samkommunsstämman ger anvisningar till HRT enligt följande: "HRT som beställare av trafiken tillsammans och i ett nödvändigt samarbete med Huvudstadsregionens stadstrafik Ab (KLOY) ska

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

förbereda de åtgärder som behövs för att den av HRT beställda och av KLOY ordnade persontrafiken kan övergå till utsläppsfri färjetrafik under följande trafikeringsavtalsperiod (2027-2037) på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt så att en betydande del av färjetrafiken går med el senast 2030." Vandas representant Otto Lehto stödde förslaget.

Tusbys representant Jukka-Matti Laakso föreslog avvikande från styrelsens förslag enligt följande: "Primärt föreslår Tusby kommun att budgeten för 2025 samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2025-2027 inte godkänns enligt bilaga. Linjering om att grunda en ny zon E som ingår i Verksamhets- och ekonomiplanen 2025-2027 upphävs och budgeten samt Verksamhets- och ekonomiplanen 2025-2027 bereds utan zon E och så att den fyra zoners modell behålls.

I andra hand, om E-zonen bevaras, föreslår Tusby kommun att priserna på enkel- och periodbiljetterna för ABCD-zonerna sänks från de priser som HRT:s styrelse fattade beslut om 29.10.2024 §75 och att budgeten för 2025 samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2025-2027 uppdateras i enlighet med denna förändring." Sibbos representant Mikael Grannas understödde förslaget.

Ordföranden konstaterade att det finns tre understödda förslag. Om ordningen beslutades att först röstar man om Esbos förslag, sedan om Tusbys förslag som lämnades i första hand och sedan om Tusbys förslag som lämnades i andra hand, och till sist om Helsingfors förslag.

Omröstningen skedde via namnupprop. De som understödde styrelsens förslag röstade JA och de som understödde Esbos representants Isotalos förslag röstade NEJ. Rösterna föll JA 2,89% (Tusby) och NEJ 97,11% (Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Kyrkslätt, Sibbo, Sjundeå och Vanda). Ordföranden konstaterade att Isotalos förslag vann.

Sedan röstades om Tusbys representant Jukka-Matti Laaksos första förslag. De som understödde grundförslag röstade JA och de som understödde Tusbys representants Laaksos förslag röstade NEJ. Rösterna föll JA 95,49 % (Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Kyrkslätt, Sjundeå och Vanda) och NEJ 4,51 % (Sibbo och Tusby). Ordföranden konstaterade att grundförslaget vann.

Sedan röstades om Tusbys representant Jukka-Matti Laaksos andra förslag. De som understödde grundförslag röstade JA och de som understödde Tusbys representants Laaksos förslag röstade NEJ. Rösterna föll JA 95,03 % (Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Kyrkslätt och Vanda) och NEJ 4,97 % (Sibbo, Sjundeå och Tusby). Ordföranden konstaterade att grundförslaget vann.

Till sist röstades om Helsingfors representants Atte Malmströms förslag. De som understödde grundförslaget röstade JA och de som understödde Helsingfors representants Malmströms förslag röstade NEJ. Rösterna föll JA 5,88 % (Kyrkslätt och Tusby) och NEJ 94,12% (Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Sibbo, Sjundeå och Vanda). Ordföranden konstaterade att Malmströms förslag vann.

Beslut

Samkommunsstämman beslöt

a) godkänna budgeten för 2025 samt ekonomi- och verksamhetsplanen för 2025-

Samkommunen

§ 12

26.11.2024

2027 enligt bilaga;

b) godkänna de bindande anslagen och inkomststat för 2025 enligt följande:
verksamhetsutgifter 965 000 000 euro, investeringsutgifter 27 000 000 euro och
kommunandelar 506 439 000 euro

c) att HRT betalar ränta 1,5 % på grundkapitalet till medlemskommunerna enligt
huvudstadsregionens ägarlinjering under budgetåret;

d) lämna följande anvisning: "HRT som beställare av trafiken ska i samarbete med
Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab (KLOY) förbereda alla nödvändiga åtgärder som
gäller färjetrafiken till Sveaborg så att den av HRT beställda och av KLOY ordnade
persontrafiken kan övergå till utsläppsfri trafik på så kostnadseffektivt sätt som möjligt
under följande trafikeringssavtalsperioden (2027-2037). Detta ska ske skedvis så att
en betydande del av trafiken går med el senast 2030."

Samkommunen

§ 13

26.11.2024

Beviljande av avsked för ersättare i styrelsen och val av ny ersättare

Samkommunen 26.11.2024 § 13

215/00.00.01/2021 [Hallituksen ja tarkastuslautakunnan kokoonpano vuosina 2021-2025]

Styrelsen 08.10.2024 § 67

Föredragande Ställf. verkställande direktör Vesa Silfver
Beredare Direktör Jussi Saarinen, tfn 040 820 8194

Styrelsemedlem Sanna Hämäläinen har begärt om avsked från uppdraget som HRT:s styrelsemedlem via brevet daterat 2.10.2024.

Ersättare i styrelsen Yuri Birjulin har begärt om avsked från uppdraget som ersättare i HRT:s styrelse via brevet daterat 2.8.2024.

Avsked från förtroendeuppdrag

Enligt 70 § 3 moment i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Enligt vedertagen praxis bedömer det organ som utser den förtroendevalda om skälen är giltiga. Det är samkommunsstämman som väljer och således beviljar avsked för styrelsen och ersättare i styrelsen i enlighet med 60 § i kommunallagen.

Styrelsens sammansättning

Enligt 3 och 15 § i HRT:s grundavtal har HRT en styrelse vars uppgifter beskrivs i 16 § i grundavtalet. Styrelsen utses av samkommunsstämman. Styrelsens mandatperiod är fyra år. Styrelsens sammansättning fastställs i relation till medlemskommunernas röstandelar i HRT:s grundavtal. Styrelsen har 14 medlemmar och deras personliga ersättare. Styrelsen kan också ha sakkunnigmedlemmar. Enligt 58 § 3 mom. i kommunallagen skall samkommunens organ ges en sådan sammansättning att den motsvarar röstandelarna som de olika grupperna som är företrädda i medlemskommunernas fullmäktige fått i kommunalvalet inom samkommunens område i enlighet med den proportionalitetsprincip som föreskrivs i vallagen. Denna paragraf tillämpas på sammansättningen av samkommunens styrelse.

Valbarhet och krav i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män

Enligt 71 § i kommunallagen ska en person som väljs till styrelsen vara valbar till kommunens förtroendeuppdrag. Enligt 76 § i kommunallagen är den som enligt 71 § är valbar till ett förtroendeuppdrag inom någon av samkommunens medlemskommuner även valbar till ett organ i samkommunen. Till styrelsen kan dock inte väljas personer som avses i 76 § 1 mom., det vill säga personer som är anställda hos samkommunen HRT, en statstjänsteman som sköter tillsynsuppgifter som direkt berör kommunalförvaltningen eller en person som är i en ledande ställning

Samkommunen

§ 13

26.11.2024

i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse i enlighet med 76 § 2 mom. i kommunallagen.

En person som är närstående till HRT:s verkställande direktör i den mening (nära släkting, vissa familjerättsliga förhållanden och andra med dessa jämförbara relationer samt fast tjänste- eller sysslomannaförhållande) som avses i 28 § i förvaltningslagen (434/2003) kan inte heller väljas till styrelsen på grund av att ett sådant förhållande gör personen i fråga jävig.

Styrelsens sammansättning ska dessutom uppfylla kraven i 4 a § 1 mom. i jämställdhetslagen i fråga om både medlemmar och suppleanter, det vill säga i organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat. På basis av detta ska proportionen kvinnor/män vara 6/8, 7/7 eller 8/6.

Förslag

Styrelsen beslutar föreslå till samkommunsstämman att samkommunsstämman beslutar

a) bevilja avsked för Sanna Hämläinen från uppdrag som styrelsemedlem på basis av 70 § i kommunallagen;

b) välja en ny styrelsemedlem i stället för Hämläinen för den återstående mandatperioden.

c) bevilja avsked för Yuri Birjulin från uppdrag som ersättare i styrelsen på basis av 70 § i kommunallagen; samt

b) välja en ny ersättare i styrelsen i stället för Birjulin för den återstående mandatperioden.

Beslutet justeras på mötet.

Beslut

Styrelsen beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Samkommunsstämman 29.10.2024 § 7

Förslag

Samkommunsstämman beslutar

a) bevilja avsked för Sanna Hämläinen från uppdrag som styrelsemedlem på basis av 70 § i kommunallagen;

b) välja en ny styrelsemedlem i stället för Hämläinen för den återstående mandatperioden.

c) bevilja avsked för Yuri Birjulin från uppdrag som ersättare i styrelsen på basis av 70 § i kommunallagen; samt

Samkommunen

§ 13

26.11.2024

b) välja en ny ersättare i styrelsen i stället för Birjulin för den återstående mandatperioden.

Behandling

Helsingfors stads representant Malmström föreslog Tarik Ahsanullah till ny styrelsemedlem i stället för Sanna Hämäläinen och Sanna Hämäläinen till ersättare för Tarik Ahsanullah.

Beslut

Samkommunsstämman beslöt

a) bevilja avsked för Sanna Hämäläinen från uppdrag som styrelsemedlem på basis av 70 § i kommunallagen; samt

b) välja Tarik Ahsanullah till ny styrelsemedlem i stället för Sanna Hämäläinen för den kvarstående mandatperioden och Sanna Hämäläinen till ersättare för Tarik Ahsanullah.

Samkommunsstämman beslöt vad gäller punkterna c) och d) lämna ärendet på bordet och återkomma på ärendet vid höstsammkommunsstämman.

Samkommunsstämman 26.11.2024

Förslag

Samkommunsstämman beslutar

c) bevilja avsked för Yuri Birjulin från uppdrag som ersättare i styrelsen på basis av 70 § i kommunallagen; samt

b) välja en ny ersättare i styrelsen i stället för Birjulin för den återstående mandatperioden.

Behandling

Helsingfors representant Atte Malmström föreslog Otto Lehtipuu som ersättare i styrelsen. Förslaget godkändes enhälligt.

Beslut

Samkommunsstämman beslöt

c) bevilja avsked för Yuri Birjulin från uppdrag som ersättare i styrelsen på basis av 70 § i kommunallagen; samt

b) välja Otto Lehtipuu som ersättare i styrelsen i stället för Birjulin för den återstående mandatperioden.

9, § 10   **Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 8, §**

Paragrafer:

Förbud mot att söka ändring och grunderna för förbud

Enligt § 136 i kommunallagen kan kommunalbesvär inte anföras över följande beslut, eftersom de endast gäller beredning eller verkställighet.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 11, § 12, § 13

Kunnallisvalitusosoitus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kunnallisvalituksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti jossakin näistä kunnista jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö.

Kuntalain mukaisen kunnallisvalituksen Helsingin hallinto-oikeudelle saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muutoin lainvastainen.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksella,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti tai,
- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettamisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja kotikunta
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta

5. postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan lähettää.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42079
Virastoaika: ma–pe 8.00–16.15
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 270 euroa.